

KESKKONNAAMET

Rainer Kuldmaa
Transpordiamet
Rainer.Kuldmaa@transpordiamet.ee

Teie 15.01.2024

Meie 14.02.2024 nr 7-9/24/772-2

**Arvamus kõrvalmaantee 17177 Haljala –
Käsmu km 27,012 asuva Võsu II ristmiku
katte taastusremondi ja liikluskorralduse
parendamise projekti koostamiseks**

Austatud Rainer Kuldmaa

Esitasite Keskkonnaametile arvamuse saamiseks 17177 Haljala – Käsmu km 27,012 asuva Võsu II ristmiku katte taastusremondi ja liikluskorralduse parendamise projekti tehnilise kirjelduse. Töö eesmärgiks on projekteerida Võsu II ristmikule ohutum ja sujuvam liikluskorralduse lahendus. Kuna kavandata katendi (taastus) remont jääb olemasoleva konstruktsiooni piiridesse, siis tööde iseloomu arvestades projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluste läbi viimist ei ole kavandanud. Projektala jääb 17177 Haljala-Käsmu tee¹, Võsu-Lepispea tee², 17210 Võsu-Kotka tee³ maaüksustele.

Nimetatud maaüksused jäävad Lahemaa rahvusparki Lahemaa piiranguvööndisse, kus kehtib looduskaitseseadusega (edaspidi *LKS*) ja Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirjaga⁴ (edaspidi *kaitse-eeskiri*) sätestatud kaitsekord. Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärk on kaitsta Põhja-Eestile iseloomulikke loodust ja kultuuripärandit.

Lahemaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on pärandkultuurmaastiku, sealhulgas pärandmaastiku, asustusstruktuuri, taluarhitektuuri, miljööväärtuste, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete ning loodusdirektiivi elupaigatüüpide⁵, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse⁶.

¹ Katastritunnus 92201:004:2470

² Katastritunnus 88701:001:0675

³ Katastritunnus 88701:001:2040

⁴ Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrus nr 18 „Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskiri“

⁵ Kaitse-eesmärgiks olevad elupaigatüübid on nimetatud kaitse-eeskirja § 1 lg 1 p 2

⁶ Kaitse-eeskirja § 18 lg 2

Lahemaa rahvuspark kuulub Lahemaa linnualana ja Lahemaa loodusalana⁷ Natura 2000 võrgustiku alade nimekirja⁸. Natura 2000 võrgustiku aladel tuleb tagada linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkidena loetletud liikide ja elupaikade kaitse ja säilimine ning liikide soodne seisund nii riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil.

Eesti looduse infosüsteemis on Võsu II ristmiku ümbritsevatel maaüksustel Sagadi metskond 6⁹, 7¹⁰, 63¹¹, 64¹² ja 61¹³ inventeeritud Lahemaa rahvusparki ja loodusala kaitse-eesmärgiks olevad loodusdirektiivi elupaigatüübid¹⁴ vanad loodusmetsad (9010*¹⁵). Keskkonnaamet on teinud Kliimaministeeriumine LKS § 8 lk 1 ning § 13 lk 1 alusel ettepaneku muuta Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualadega kattuvate siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaitsekorda selliselt, et loodusdirektiivi I lisas nimetatud metsaelupaigatüübid (sh vanad loodusmetsad) oleks rangelt kaitstud (moodustada sihtkaitsevöönd, kus on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine). Selle ettepaneku ala ongi Maa-ametis nähtav projekteeritava Metsaelupaikade looduskaitsealana. Ülejäänud rahvusparkis, looduslal ja linnualal kaitstavate liikide/elupaikade leiukohti Võsu II ristmiku lähialal registreeritud ei ole.

Kui planeeritavad tööd (sh ka parkla) jäävad teemaale ning nendega ei kahjustata kaitse-eesmärgiks olevat elupaigatüüpi, võib Keskkonnaameti hinnangul projekti koostamisega jätkata. Projekt tuleb kooskõlastada Keskkonnaametiga. Keskkonnaamet ei saa tehnilise kirjelduse alusel lõplikku seisukohta anda, kas planeeritud töödega on välistatud negatiivne mõju kaitseala ja loodusala kaitse-eesmärkidele. Kui planeeritud taastusremondi ja liiuluskorralduse parendamise töödega kaasneb ka raadamise vajadus ja raadamisala piir ulatub vana loodumetsana inventeeritud ala peale, toob see kaasa elupaiga kao, mis on käsitletav ebasoodsa mõjuna loodusala kaitse-eesmärkidele.

Projekti tuleb välja tuua, kas tööde käigus planeeritakse raieid või raadamis ning kui need on ette nähtud, siis millistel aladel ja ulatuses. Lisaks palume välja tuua, kas antud taastusremondi

⁷ Lahemaa looduslal I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on veealused liivamadalad (1110), liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (*1150), laiad madalad lahed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivirannad (1220), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (*1630), püsitaimestuga liivarannad (1640), eelluited (2110), valged luited (liikuvad rannikuluided - 2120), hallid luited (kinnistunud rannikuluided - *2130), rusked luited kukemarijaga (*2140), metsastunud luited (2180), luidevahelised niisked nõod (2190), kuivad liivanõmmed kanarbiku ja kukemarijaga (2320), looduslikult rohketoitelised järved (3150), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmed (4030), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad - 6210), liigirikkad niidud lubjavesel mullal (*6270), lood (alvarid - *6280), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgroostud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (*6530), rabad (*7110), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), allikad ja allikasood (7160), liigirikkad madalsood (7230), lubjakivipaljandid (8210), liivakivipaljandid (8220), koopad (8310), vanad loodumetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080), rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad - *9180), siirdesoo- ja rabametsad (*91D0) ning lammi-lodumetsad (*91E0); II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on saarnas (*Lutra lutra*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*), jõesilm (*Lampetra fluviatilis*), lõhe (*Salmo salar*), suur-mosaiikliblikas (*Hypodryas maturna*), suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*), suur-rabakiil (*Leucorhinia pectoralis*), harilik ebapärlikarp (*Margaritifera margaritifera*), rohe-vesihobu (*Ophiogomphus cecilia*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*) ja vasakkeermene pisitigu (*Vertigo angustior*)

⁸ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ lisa 1 alapunktide 24 ja 167 alusel

⁹ Katastritunnus 88701:001:1090

¹⁰ Katastritunnus 88701:001:1100

¹¹ Katastritunnus 92201:004:2060

¹² Katastritunnus 92201:004:2070

¹³ Katastritunnus 92201:004:2040

¹⁴ elupaigatüübid, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 2006, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas (edaspidi loodusdirektiivi elupaigatüüp)

¹⁵ Sulgudes on kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tämniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid

käigus rajatakse uusi kraave või rekonstrueeritakse olemasolevaid. Tehnilises kirjelduses on toodud, et projektiga tuleb lahendada juurdepääs ristmikust põhja poole jäävasse parklasse. Palume projektis välja tuua, kas antud tööde käigus rekonstrueeritakse või laiendatakse ka nimetatud parklat.

Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 15 p 8 alusel on vaja anda keskkonnamõju hindamise (KMH) vajalikkuse eelhindang selliste tegevuste korral, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti. Kui planeeritud töödega ei saa välistada ebasoodsat mõju Lahemaa loodusala kaitse-eesmärkidele, tuleb Võsu II ristmiku projekteerimise protsessis koostada KMH eelhindang (sh Natura eelhindamine), et selgitada välja planeeritava tegevuse mõju Natura 2000 ala kaitse-eesmärkidele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Vildak
juhtivspetsialist
looduskasutuse osakond

Krista Pukk 5699 5021
krista.pukk@keskkonnaamet.ee